

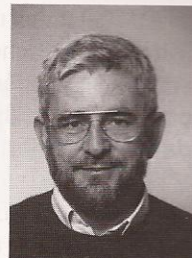
Ons, o meu paraíso de onte (II)

Por Julio Santos Pena

Primeiro día de escola

Esgotados polo traslado, e tamén por tantas emocións, a penas tivemos tempo de tomar conciencia de que tiñámo-las nosas pertenzas metidas na casa onde íamos vivir, xa se foran tódalas veciñas que me escoitaran, emocionado, dálle-las gracias desde a escaleira do portón pola axuda que nos prestaran. Caía xa o serán, anoitecido, e pouco a pouco, invadiunos o silencio da illa e o sopor do cansazo. As próximas horas foron unha paréntese nas nosas vidas pois, intensamente durmidos, pasaron sen conciencia de tal.

Un raio intenso de sol coábase pola fiestra e o agradable son do rechouchío dos paxaros comezou a desprezarme. Ó fondo, ouvíase o continuo rumor das ondas batendo, constante, sobre as areas da praia e as rochas, xogueando unhas coas outras. Erguinme e subín a planta superior. Abrín o balcón e fronte de min descubrín a Ría, inmensa, intensa, azul, mentres algúns barcos, na lonxanía, navegaban por ela fendendo a súa pel da que saía o sangue branco da escuma. Serían as oito da mañá. Sorrín para os meus adentros.

Julio Santos Pena

Diante dun café fumeante facía xa a composición do que ía se-lo meu primeiro día profesional na Illa. Descoñecía o número de rapaces que virían á escola e en qué condicións o farían porque oía que a irregularidade dos últimos anos coa ausencia de mestres, fora habitual. Sabía que só tería nenos pois as rapazas ficaban atendidas por unha mestra pero non tiña moita esperanza de que apareceran aquel día. Os meus temores desvanecéronse cando polas nove da mañá chamaron á porta e tras ela apareceu o noso amigo "Pin", sorrinte, coma sempre, e dixo:

- ¡Xa estamos!

- ¿Estades...? - resposteille estrañado do seu plural empregado - mentres botaba unha ollada ó edificio de enfrente onde un grupo de nenos, en efecto, amontoábanse na entrada da escola.

Collín a chave e saín da casa. Crucei ata a escola. Os nenos mirábanme sorprendidos, cos ollos moi abertos, escudriñantes, como se quixeran catalogar ó novo mestre que chegara, coa súa casa a costas, un día antes. Eran uns vinte

nenos que se rexuntaron no pórtico da escola e respostaron timidamente o meu saúdo.

- Este chámase Miro... E nunca veu á Escola - adiantouse Pin que quixo xustifica-los lagrimóns que caían pola asustada cariña do rapaz que pisaba aquel espazo por primeira vez.

Abrín a porta e entramos no interior no que a desorde era evidente. A escola era preciosa, de recente construción e metida nun edificio que pouco tiña que ver coa paisaxe que ocupaba pero, no seu interior había espazos moi axeitados á súa función. As mesas e os asentos estaban revoltos pola aula e con signos de ter soportado perante moitos meses, ou anos, o intenso efecto do sol que entraba pola fachada acristalada que carecía de calquera tipo de persiana. Nun armario acumulábanse cadernos vellos, libros escolares descoloridos e expedientes dos alumnos mentres que o po cubría gran parte da instalación.

Noutra sala máis pequena, unha exposición de restos de cerámica romana sorprendeume xunto con vellas cunchas de moluscos. Manolo, o irmán maior de Pin encargouse de explicarme que eran o produto dunha escavación que se fixera anos antes na "Cova dos Mouros", un alto que me mostrou dende a mesma porta da escola no que, a vexetación e o paso do tempo, ten oculto unha cidade castrexa.

Hotel SIXTO

Playa Montalvo, 8
Teléf.: 986 723 037 - 986 723 056
Fax: 986 690 354
PORTONOVO - Sanxenxo

Algúns nenos xa se sentaran nas mesas, dispostos a empeza-lo curso, á espera de que o mestre lles mandase facer algo. Varios deles tenderan xa uns cadernos sobre a mesa como se tiveran présa por recupera-lo tempo perdido. Alí a este sorprendente afán infantil, cambiaba impresións cos máis maiores sobre o que sabían, os seus costumes escolares, os seus nomes e a relación que había entre eles. Pouco a pouco, quizais máis rapidamente do que tiña imaxinado, funme facendo coa confianza da maioría dos rapaces.

- Hai que limpar isto - díxenlles - Así non podemos empezar.

Os nenos animáronse e, ó pouco, tiñámo-lo mobiliario fóra da aula que baleira recibiu un baño de auga que foi arrastrando toda a porcallada acumulada de moitos meses. Chegado o mediodía, á hora de ir para casa, conseguíramos xa ter todo limpo. portas e fiestras, abertas de par en par, poñían unha nota de frescura no que ía se-lo noso campo de batalla diaria. Pola tarde fregámo-las mesas no patio. O cabo, os nenos fóronse para as súas casas satisfeitos do primeiro día de escola.

- ¡Ata mañá! - dixeron ó marchar mostrando xa unha confianza que nada tiña que ver coa timidez das primeiras horas do día. Xa nos coñeciamos como se foramos amigos de sempre. Eu aproveitara ben o día para ir asimilando moitas cousas da Illa polo que os rapaces contaban mentres traballaban ilusionados. Souben dos nomes dos seus pais, dos costumes dos habitantes da Illa, da organización social do entorno e unha morea de cousas que me valeron para enfrontarme a un pobo que, de principio, mostrara unha clara distancia con nós.

Pechei a escola e senteime no lintel da porta mentres os nenos espallábanse polos camiños cara ó Cucorno, Canexol, Pereiró e Curro, cadaquén á súa casa. Pensei por un intre que poderían contar ás súas familias do que fora o noso primeiro encontro e planificaba mentalmente a estrutura do traballo do segundo día que sería xa máis académico. De súpeto apareceu ante min a figura dun home alto, moreno e serio, coa cabeza cuberta por unha boina e cigarro atravesado nos seus beizos. Baixaba pola pista cara á praia de Curro e, ó chegar á altura onde eu me encontraba saudeino.

- Boas tardes -

O home ficou entre sorprendido e compracido. Mirou cara a min facendo máis lento o seu camiñar ata practicamente pararse no sitio, contestou tocando a súa boina co dedo índice, dixo grave e simplemente,

- Boas.

Animado por esta reacción favorable abrí a conversación falando do bo tempo que facía e aquel paisano foi tomando unha confianza, favorecida pola miña simpleza no falar, para rematar dicíndome que ía á praia a subi-la dorna porque parecíalle que viña algo de marusía. Decidín facer con el os cen metros que nos separaban da praia ata Curro, e aquel home sorprendeuse cando me ofrecín a axudarlle nunha tarefa para a que se bastaba só, aínda que non rexeitou a miña torpe colaboración. Souben que o seu nome era Avelino Patiño.

- Pero os amigos chámanme Delmiro -,

espetou como se me invitase a que, en diante tamén eu o fixera dese xeito. Delmiro contoume en pouco tempo, moitas cousas e comencei a comprender o receo dos illáns cara a nós no día da chegada.

Pero habrá tempo para que saibades máis cousas se queredes segui-lo meu relato.

Aquela noite durmín satisfeito da primeira xornada.

BAR LONXA

Teléf.: 986 724 333

PORTONOVO

ESPECIALIDAD:

*ALBARIÑO *PESCADITOS *MARISCOS

EL PUERTO. CÓMODA TERRAZA

Mesón

MIRO

ESPECIALIDAD EN CALDEIRADAS
Y MARISCOS DE LA RÍA

Calle LA MARINA, s/n.

Teléf.: 986 723 511 - PORTONOVO (Pontevedra)